

میراث بی‌یاور؛

ضرورت ورود خیران به میدان مرمت بناهای اصفهان

گردشگری استان معطوف کنند. ما در همه سال‌های گذشته شاهد یک رویه نامتوازن بوده‌ایم که نیازمند بازنگری فوری است. نمونه مسجد کارزونی پیش چشم ماست، جایی که هیات امانا اذعان داشتند خیران کمک کرده‌اند تا بنای مسجد نو شود و این در حالی بود که این مسجد با معماری معاصر واجد ارزش نگهداری بود و تنها گوشه چشمی به احیای آن کافی بود تا نه در مسیر تخریب بلکه در مسیر مرمت و حفاظت قرار بگیرد؛ نمازگزاران این مسجد معماری این بنا را با همان اصل و اصالت معماری و خاطراتی که در اذهان داشتند؛ به هر بنای نوساز و بی هویت دیگری ترجیح می‌دادند.

نمونه دیگر در شرق اصفهان و در روستای برسیان است. مسجد سلجوقی برسیان سال‌هاست در غبار بی‌مهری و بی‌توجهی به حال خود رها و در چند متری آن بنای مسجدی نوساز با معماری نامتوازن و فارغ از هویت اصیل منطقه، بنا شده است.

سابقه این موضع البته به بیشتر از یک دهه پیش باز می‌گردد اما نمونه بازاری ست که می‌توان به آن اشاره داشت و این نکته را خاطرنشان کرد که خیران به جای ایجاد یک بنای جدید، با صرف هزینه‌ای کمتر یا مشابه و هماهنگ با میراث فرهنگی می‌توانستند بنای مسجد سلجوقی را حفاظت و یک اثر فاخر تاریخی را احیا کنند تا ضمن استفاده توسط نمازگزاران، به قطب گردشگری روستا نیز تبدیل شود.

واقعیت آن است که احیای بناهای تاریخی و بازگرداندن کاربری به آن‌ها، راهکاری است که با یک تیر، چند هدف را نشانه می‌رود؛ اولاً، مانع از تخریب شناسنامه‌های تاریخی می‌شود؛ ثانیاً، با تعریف کاربری جدید، هزینه‌های نگهداری بنا در طول زمان کاهش می‌یابد و ثالثاً، پیوند میان مردم و معماری اصیل ایران را دوباره برقرار می‌کند.

در این مسیر، خیران نه تنها تشویق که باید توجیه شوند. بسیاری از نیکوکاران ما، خیرخواهی را صرفاً در ساخت‌وساز جدید می‌بینند، چرا که مسیر ذهنی آنان تاکنون به درستی به سمت موضع مورد نظر ما هدایت نشده است.

مدیریت استان و اداره‌کل میراث فرهنگی اصفهان، باید در این رابطه فعال‌تر عمل کنند و تبیین کنند که حفاظت از یک اثر تاریخی، کمتر از ساخت مدرسه، مسجد یا بیمارستان نیست؛ چرا که هویت یک جامعه، بستر رشد سلامت روانی و اقتصادی آن است.

در روزهای اخیر، نشست با محوریت انجمن میراث فرهنگی استان اصفهان برگزار شد که اگرچه با حضور برخی نهادهای اجرایی، شهرداری، اوقاف و میراث فرهنگی همراه بود اما جای خالی خیران در آن به وضوح حس می‌شد و این در حالی است که این نشست از اساس برای بررسی موضوع کمک خیران به میراث فرهنگی تشکیل شده بود.

به این وجود اولین نشست انجمن میراث فرهنگی اصفهان با ریاست عالی‌ترین مقام اجرایی استان و انتقادهایی که وی از متولیان و بهره‌برداران انبیه تاریخی داشت، شاید بهانه‌ای باشد برای اینکه این نهادها تکانی به خود بدهند و قدم‌های روبه جلوی بیشتری در راستای جذب بودجه و توجه لازم به مظاهر تاریخی استان بردارند و از سویی همه اعضای این انجمن که به تازگی از نهادهای اجرایی متشکل شده، همت کنند تا از بنیه خیران برای حفاظت انبیه تاریخی بهره بگیرند و آنان را به سمت احای میراث تاریخی شهر متمایل کنند.

در این مسیر مدیران عالی استان باید پیشگام جلب‌نظر خیران شوند و با ارائه مدل‌های شفاف از نحوه مشارکت مالی، مرمت، بهره‌برداری و نشان سازی بناهای تاریخی، نیکوکاران را مجاب کنند که ورود به این عرصه، نه یک هزینه، بلکه یک سرمایه‌گذاری ماندگار برای تاریخ ایران است. خیران اصفهانی که در هر کجای این کشور، شهره به همت و بلندنظری‌اند باید بداندند که اکنون میراث گذشتگان، بیش از هر زمانی به همت آن‌ها نیازمند است. اگر منابع محدود دولتی، توان مرمت خیل عظیم مساجد، حمام‌ها، خانه‌ها و محوطه‌های تاریخی اصفهان را ندارد، آستین بالا زدن خیران می‌تواند به یک نهضت ملی حفاظت میراث فرهنگی تبدیل شود.

وقتی بودجه‌های مرمتی و حفاظتی کفاف رسیدگی به خیل بناهای تاریخی اصفهان را نمی‌دهد؛ ضرورت مشارکت خیران در حفاظت از میراث فرهنگی بیش از هرزمان دیگری احساس می‌شود با این وجود فقدان رویکرد عملیاتی برای جذب و هدایت کمک خیران به حفظ این گنجینه‌های هویتی چالشی است که باید دست‌اندرکاران مربوطه برای مرتفع کردن آن، آستین‌ها را بالا بزنند.

به گزارش ایرنا، اصفهان، این شهر موزه رویاز ایران، امروز با شرایط دشوار اقتصادی و وضعیت نامطلوب حفاظت‌یابسته از بناهای تاریخی روبه روست؛ شرایطی که در روزهای گذشته استاندار اصفهان به آن اذعان کرد و وضعیت میراث فرهنگی را بیش از هرزمان دیگری دشوار و بحرانی دانست.

پهنای گسترده از بناهای تاریخی در دل شهر و استان اصفهان وجود دارد که هر یک تکه‌ای از پازل نشتی با تأکید بر تغییر رویکرد نسبت به مدیریت میراث فرهنگی گفت: امروز انجمن‌های دوستدار میراث فرهنگی به عنوان بازوون توانمند علمی و اجرایی، نقشی حیاتی در حفظ و توسعه گردشگری دارند. سیاست ما در شهرستان لنجان، عبور از مدیریت‌های صرفاً آلدی و حرکت به سمت مشارکت حداکثری نخبگان و بخش خصوصی است. جیبی با اشاره به همکاری سازنده شهرداری سده تصریح کرد: امیدواریم با بهره‌گیری از توان مالی و مدیریتی بخش خصوصی و هم‌افزایی با مدیریت شهری، سدنلنجان را که پتانسیل‌های بی‌نظیری در جغرافیای زیبای لنجان دارد، به یکی از جذاب‌ترین مقاصد گردشگری برای مسافران داخلی و خارجی تبدیل کنیم. او اضافه کردتشکیل کارگروهی برای اجرای کردن مصوبات و نظارت بر روند برندسازی موزه برنج در دستور کار است تا در آینده‌ی نزدیک این مجموعه، آک یک فضای محدود، به کانون اصلی رویدادهای گردشگری شهرستان لنجان تبدیل شود.

اصفهان برای گریز از بی‌نشتی‌های زیست محیطی ناشی از بارگذاری‌های سنگین صنعتی و چالش‌های مزمن پایدار ی‌زاینده رود، اکنون بیش از هر زمان دیگری نیازمند تکیه بر اقتصاد گردشگری به عنوان یک صنعت پاک و پایدار است، اما وضعیت نگهداری از انبیه تاریخی که ستون‌های اصلی این صنعت هستند، چندان مطلوب نیست و نبود منابع مالی کافی دولتی، نگاه‌ها را به سوی ظرفیت بی‌تبدیل خیران معطوف کرده است.

نیکوکاری که پیش از این در عرصه‌های مدرسه، مسجد و بیمارستان‌سازی، کارنامه‌ای درخشان از خود بر جای گذاشته‌اند اکنون جای خالی‌شان در عرصه حفاظت از میراث فرهنگی به عنوان سرمایه اقتصاد گردشگری و از سویی سرمایه هویتی نسل‌های گذشته و آینده این سرزمین بیش از هر زمان دیگری احساس می‌شود.

حقیقت این است که اصفهان برای بقای اقتصادی و توسعه پایدار، نیازمند حفاظت‌یابسته از این ظرفیت‌ها است.

حفاظت از میراث فرهنگی را نمی‌توان یک موضوع درجه چندم مدیریتی فرض کرد، بلکه زیرساخت اصلی اقتصاد گردشگری است که بی‌توجهی به آن سرمایه‌های کلان و پایدار یک مملکت را به باد می‌دهد. وقتی از ضرورت حفاظت از خانه‌ها، عمارت‌ها، مساجد، بازارها و بافت‌های تاریخی سخن می‌گوییم، به‌ثمان حفاظت از خشت و آجر نیست، بلکه آنچه اهمیت دارد، حفظ شناسنامه و هویت ارزشمند شهری است که در همین قالب و معنا، اصالت و شاکلانش در اذهان تعریف می‌شود؛ گنجینه‌ای که قابلیت تبدیل شدن به موتور محرک درآمدهای ارزی و پایدار را برای نسل‌های آینده دارد.

گردشگران برای تجربه زیست و تنفس در بافت تاریخی اصفهان به این مقصد سفر می‌کنند و دیدار از انبیه و محوطه‌هایی که برای آن‌ها اصفهان و ایران را متجلی کند، اگر عناصر تشکیل دهنده این معنا و مفهوم با شرایط نامطلوب حفاظت و مرمت نگهداری شوند؛ دیری نخواهد پایید که این بستر توسعه گردشگری پایدار از هم خواهد پاشید. گرچه در تمام سال‌های گذشته برخی طرح‌های عمرانی و بی‌تجهی نهادهای دست‌اندرکار میراث فرهنگی منجر به نابودی بافت‌ها و آسیب به بناهای تاریخی اصفهان و سایر شهرهای تاریخی استان شده است اما با همه این اوصاف آنچه اکنون و امروز به عنوان مظاهر متنوع آثار تاریخی خطه اصفهان در دست ما است بیش از هر زمان دیگری نیازمند تغییر نگاه سنتی صرف به مسائل نیکوکارانه بوده و این موضوع بیش از همه متوجه متولیان آثار تاریخی و موثرین مدیریت مسائل اجتماعی و فرهنگی استان است تا نگاه خیران را به سمت احیا و نجات بناهای تاریخی به عنوان شناسنامه‌های هویتی و صد البته راهکاری برای قوی کردن بنیه سرمایه صنعت

لنجان، شناسنامه ملی برنج ایران می‌شود

رئیس اداره میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی شهرستان لنجان از پیگیری ثبت ملی «موزه برنج» این شهرستان خبر داد.

در راستای فعال‌سازی ظرفیت‌های پنهان گردشگری در غرب استان اصفهان، پیش از ظهر سه شنبه نشست تخصصی مدیران میراث فرهنگی شهرستان لنجان با مدیریت شهری سدنلنجان و انجمن‌های مردنهاد حوزه میراث فرهنگی برگزار شد. محور اصلی این نشست، گذار از وضعیت فعلی «موزه برنج» و تبدیل آن به یک جاذبه شاخص و درآمدزا در سطح استان بود. این جلسه که در بی بازدید میدانی اخیر رئیس اداره میراث فرهنگی شهرستان لنجان، شهردار و اعضای شورای اسلامی شهر سده از این مجموعه برگزار شد، بر ضرورت بازتعریف استراتژی‌های مدیریتی در این موزه تأکید کرد. در این نشست، گام‌های اجرایی برای دستیابی به جایگاه واقعی این موزه در نقشه گردشگری استان بررسی شد. پیگیری روند ثبت ملی «موزه برنج» به عنوان نخستین اولویت برای هویت‌بخشی قانونی، و همچنین تدوین استراتژی‌های مدرن برای «برندسازی و بازاریابی تخصصی» از جمله مصوبات کلیدی این جلسه بود. علاوه بر موضوع موزه برنج، تیه‌های فنی و کارشناسی حاضر در جلسه بر لزوم احیا یکی دیگر از گنجینه‌های این منطقه، یعنی «دستکندهای آبراه‌های تاریخی سده» تمرکز کردند؛ طرحی که می‌تواند سدنلنجان را به عنوان یک مقصد گردشگری چندمنظوره (فرهنگی و تاریخی) مطرح کند. علیرضا جیبی، رئیس اداره میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی شهرستان لنجان در این نشست با تأکید بر تغییر رویکرد نسبت به مدیریت میراث فرهنگی گفت: امروز انجمن‌های دوستدار میراث فرهنگی به عنوان بازوون توانمند علمی و اجرایی، نقشی حیاتی در حفظ و توسعه گردشگری دارند. سیاست ما در شهرستان لنجان، عبور از مدیریت‌های صرفاً آلدی و حرکت به سمت مشارکت حداکثری نخبگان و بخش خصوصی است. جیبی با اشاره به همکاری سازنده شهرداری سده تصریح کرد: امیدواریم با بهره‌گیری از توان مالی و مدیریتی بخش خصوصی و هم‌افزایی با مدیریت شهری، سدنلنجان را که پتانسیل‌های بی‌نظیری در جغرافیای زیبای لنجان دارد، به یکی از جذاب‌ترین مقاصد گردشگری برای مسافران داخلی و خارجی تبدیل کنیم. او اضافه کردتشکیل کارگروهی برای اجرای کردن مصوبات و نظارت بر روند برندسازی موزه برنج در دستور کار است تا در آینده‌ی نزدیک این مجموعه، آک یک فضای محدود، به کانون اصلی رویدادهای گردشگری شهرستان لنجان تبدیل شود.

همکاری فرامرزی در مسیر توسعه‌ی گردشگری کوهستان

رایزن فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در مالزی و مدیرعامل مجموعه تفریحی ورزشی توچال با هدف توسعه همکاری‌های گردشگری کوهستان، معرفی ظرفیت‌های طبیعی و تفریحی ایران در عرصه بین‌المللی و بهره‌گیری از تجربیات موفق مالزی در این حوزه دیدار و گفت‌وگو کردند. جتالاسلام و المسلمین حبیب‌رضا ازرائی، رازینز فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در مالزی، با مهندس روح‌الله امداد، مدیرعامل مجموعه تفریحی ورزشی توچال، روز گذشته دیدار کرد در این نشست، ظرفیت‌های همکاری مشترک در حوزه گردشگری، راهکارهای معرفی جاذبه‌های طبیعی و تفریحی ایران در سطح بین‌المللی و بهره‌گیری از تجربیات موفق مالزی در زمینه توسعه گردشگری کوهستان و مقاصد تفریحی مورد بررسی قرار گرفت. طرفین با تأکید بر اینکه گردشگری یکی از موثرترین ابزارهای تقویت تعاملات فرهنگی، اقتصادی و ارتباط میان ملت‌هاست، درباره ظرفیت‌های ویژه مجموعه توچال برای حضور در عرصه گردشگری بین‌المللی، جذب گردشگران خارجی و ایجاد زمینه‌های همکاری میان ایران و مالزی تبادل نظر کردند. جتالاسلام و المسلمین ازرائی در این دیدار با اشاره به جایگاه مالزی در صنعت گردشگری و تجربه موفق مجموعه گتینگ هایلند به عنوان یکی از مقاصد مطرح گردشگری کوهستانی و تفریحی این کشور، بر ضرورت استفاده از الگوهای موفق جهانی در مسیر توسعه، معرفی و برندسازی ظرفیت‌های گردشگری ایران تأکید کرد.

شهر ملی سفال با لعابی که سرب ندارد و رازی که بر مهر مانده

سفال‌هایی با نقاشی هفت رنگ و قلم لاجوردی استفاده می‌شود و لعاب آبی فیروزه‌ای که برای سفال‌هایی با طراحی سیاه قلم و خوش‌نویسی به کار می‌روددر پخت لعابی سفال‌ها در دمای ۱۰۵۰ درجه سانتیگراد و حدود ۱۰ ساعت پخته می‌شوند.

۴خودنمایی سفال شهرضا در خانه‌های اروپایی‌ها

محمدحسین بهاری از استادکاران رشته سفال می‌گوید: لعاب شهرضا یک رنگ سبز آبی خوبی دارد این برند مخصوص لعاب شهرضا است و بین این لعاب با شهرهای دیگر تمایز می‌دهد.

این استادکار رشته سفال درباره منشأ طرح و نقش ماهی بر روی سفال شهرضا معتقد است که ماهی از نقش‌های قدیمی شهرضا است و نشان حیات است و در هنرهای زیادی آشارس پیدا است، از قالی قشقایی گرفته که به ماهی درهم معروف است تا بسیاری دیگر و بازنمایی صورت فلکی حوت است.

هنرمند سفالگر شهرضا با اشاره به صادرات سفال‌های تولید شده گفت: بیش از ۹۵ درصد کارهایی که تولید می‌کنم صادراتی است و بیشتر به کشورهای اروپایی مانند ایتالیا، هلند و اتریش صادر می‌شود و بخش کمی هم به تهران ارسال می‌شود.

۴طرح گل و ماهی حاصل خلاقیت هنرمندان شهرضا

شهرضا با بیش از ۷۰ کارگاه تولیدی فعال سفالگری یکی از مراکز تولید سفال در کشور است که ۷۰درصد از خاک زمین‌های آن برای ساخت سفال مناسب است. لعاب فیروزه‌ای شهرضا و طرح گل و ماهی حاصل خلاقیت هنرمندان این دیار بوده که این نتیجه تلاش سفالگران بنام و هنرمندی است که دست ساخته‌های آن‌ها امروزه در جهان خودنمایی می‌کند. بلوار حرم در مقابل امامزاده شاهرضا و میدان امام خمینی به طرف جاده شیراز جایگاه سفالگران شهرضا است.

سفال شهرضا با لعاب فیروزه‌ای و نقش گل و ماهی خندان از دیرباز نشانه‌ای واضح بر ذوق فرهنگی مردم این دیار بوده است.

نقوش با روش‌های سیاه قلم، قلم لاجوردی، نقاشی هفت رنگ و خوشنویسی با قلم مو انجام می‌شود. الگوهای سفال و سرامیک چرخ کاری سنتی شهرضا عبارتند از: بلونی کروی، بلونی گلدانی، خیامی یا گلدان گِردن‌دار، کاسه، تاره، بشقاب، لیوان، نمکدان‌های چهار قلو و هفت قلو،قابیل توجه است که ظروفی در اشکال تزیینی با ریشه‌های کهن نیز تولید می‌شود مانند بشقاب هفت رنگ، ققمه سربازان اشکانی و از این دست.

خاک سفال که از گل رس و خاک سرامیک از پودر سنگ سفید معادن شهرضا تهیه می‌شود با الک کردن تصحیح می‌شوند لیکن برای کیفیت بهتر محصول از ترکیب چند خاک استفاده می‌شود.

در سفالگری با چرخ روش شکل دادن به گل در مقدمه برای ساختن هر نوع سفالی برابر است لیکن تنها در مراحل پایانی آنها استادکار به شیوه‌ای متمایز عمل می‌کند.

۴مراحل پخت سفال

سفال‌ها حدود ۱۲ تا ۲۴ ساعت در فضای سایه‌دار با جریان هوای آزاد قرار می‌گیرند تا نیمه خشک و اصطلاحاً دو نیم شوند.

پرداخت مقدماتی سفال‌ها با تراش لایه از صدها صورت می‌گیرد و سفال‌های تراش خورده برای خشک شدن برده می‌شوند.

پرداخت نهایی سفال‌ها با مالش تکه نم‌دی مرطوب بر سطح آنها انجام می‌شود. سفال‌ها بر صفحات نسوز از طبقات بالا به پایین چیده می‌شوند و در دمای ۹۵۰ درجه سانتیگراد و حدود ۸ ساعت پخته می‌شوند. بر سفال‌های خام پز شده طراحی نقوش انجام می‌شود.لعاب‌ها بر دو نوعند لعاب سفید شفاف که برای

سفالگری فراتر از یک صنعت، جادوی تبدیل خاک بی‌جان به ظرف‌های کاربردی و آثار هنری است. در این هنر که ریشه در خاک دارد، مرغوبیت اثر به خلوص و تراکم ذرات خاک بستگی دارد؛ جایی که خاک رس، بستر اصلی خلق زیبایی‌هایی همچون کوزه‌ها و ظروف ظریف می‌شود.

به گزارش فارس، سفالگری یکی از کهن‌ترین هنرهای بشری است و براساس آنچه در متون تاریخی به قلم مورخانی چون عباس اقبال آشتیانی و باستانی پاریزی آمده است، ایرانیان نخستین قومی بودند که این هنر را ابداع و از ظروف سفالی استفاده کردند.

هنر سفالگری در گذشته پیشه‌ای پربرونق بوده و به قول «تاورنیه» شمار کسانی که در بعضی از شهرها به آن اشتغال داشتند، به چندصد تن می‌رسیده است.

شهرها و روستاهای فلات مرکزی ایران به واسطه موقعیت جغرافیایی و دسترسی به ماده اولیه مرغوب‌تر، بیشتر به این حرفه اشتغال داشتند.

در این میان تلاش محققان و هنرمندان شهرضایی سبب شد تا ارزش‌های سفال این شهرستان شناخته شود، در طول سالیان متمادی هنرمندان و فعالان فرهنگی شهرضا بر ضرورت ایجاد ساز و کاری برای معرفی این هنر اصیل تأکید کردند تا اینکه در در اواخر شه‌ریور سال ۹۶، شهرضا به عنوان شهر ملی سفال معرفی شد. ۴ساخت لعاب سفال، سری نهان در دستان سفالگران شهرضا

بنا بر گفته کارشناسان صنایع دستی در برخی از انواع لعاب‌هایی که در سایر شهرها تولید می‌شود، موادی همچون سرب یافت شده که سرطان زا است، اما لعاب شهرضا عاری از این ایراد است، به همین دلیل است که فرمول ساخت این لعاب، همچون سری نهان، تنها در اختیار تعداد اندکی از هنرمندان این دیار بوده که سینه به سینه از پدران خود یافته‌اند.

۴از بشقاب هفت رنگ تا ققمه سربازان اشکانی

مدیر پایگاه میراث جهانی چهل‌ستون خاطرنشان کرد: اقدامات فعلی، مرحله‌ای از بررسی‌های میدانی است؛ با این حال، دستیابی به یک الگوی پایدار نیازمند فعالیت‌های آزمایشگاهی، مطالعات تطبیقی دانشگاهی و انطباق با اسناد تاریخی است که امیدواریم با تکمیل مستندات و گنجاندن این مطالعات در طرح مرمت، شاهد حفاظت علمی و نظام‌مند از این میراث ارزشمند جهانی باشیم.

هادی‌پور با اشاره به پیوند ناگسستنی مرمت بنای کوشک میانی و حفاظت از باغ گفت: در طرح مرمت جامع چهلستون که در جریان انعقاد قرارداد است، بخش ویژه‌ای به پایش باغ اختصاص یافته و در آن، نقشه‌های هوایی از سال ۱۳۳۵ تاکنون با هدف شناسایی دقیق تغییرات هندسی و الگوهای کائنت درختان، مورد واکاوی قرار می‌گیرد تا مستندات لازم برای اجرای عملیات حفاظتی فراهم شود.

مدیر پایگاه جهانی باغ چهلستون گفت: کمبود منابع آبی و فرونشست زمین که بخش‌هایی از استان را تحت تأثیر قرار داده، فرآیند آبیاری و نگهداری درختان این باغ را دچار چالش کرده است.

مصطفی هادی‌پور افزود: فرونشست به‌طور غیرمستقیم وضعیت چاه‌های آب این محدوده را تحت تنش قرار داده و این موضوع یکی از چالش‌های ما در روند نگهداری و حفاظت از باغ جهانی چهلستون است. او با اشاره به پایش مستمر این باغ تاریخی برای مقابله با چالش‌های نظیر آفات و مشکلات فیزیولوژیک درختان گفت: با توجه به افزایش حضور حشرات در محوطه باغ پس از ایام نوروز، اقدامات پیشگیرانه شامل سم‌پاشی‌های دورهای با نظارت مستقیم کارشناسان اداره‌کل میراث فرهنگی و شرکت پیمانکار نگهداری فضای سبز شهرداری انجام شده است.

هادی‌پور با بیان اینکه علاوه بر بازدیدهای دوره‌ای، از کارشناسان متخصص حوزه کشاورزی و آب برای آسیب‌شناسی دقیق وضعیت باغ دعوت به عمل آمده است، افزود: نتایج بررسی‌های اولیه کارشناسان نشان می‌دهد که ضخامت و ارتفاع زیاد درختان که مانع از تابش نور کافی به سطوح پایینی می‌شود، در کنار نیاز به هرس اصولی و منظم، از عوامل اصلی بروز بیماری‌های قارچی و افزایش آفات در این مجموعه بوده است.

مدیر پایگاه میراث جهانی چهل‌ستون تصریح کرد: برنامه‌ریزی برای هرس علمی و دوره‌ای، سم‌پاشی‌های نظام‌مند و آزمایش مستمر خاک در دستور کار تیم نگهداری قرار گرفته و این موضوع در جلسات شورای راهبردی پایگاه نیز به عنوان یک اولویت پیگیری خواهد شد.